

Kolonics Orsolya,
Král Balázs,
Barák Péter és
Lehoczy Attila

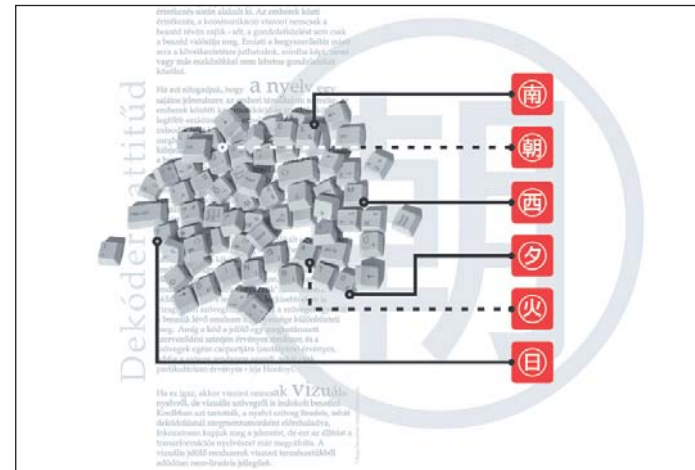

Jelek. A TypoSalon indította kiállítássorozat Typochondria kiállításai közül az utóbbi három szorosan összetartozik. Alapvetően meghirdetett címei okán. Betűk és számok után vajon mi lehet egy grafikusnak a legfontosabb – nem volt nehéz kitalálni, hiszen minden font tartalmaz jeleket. A legegyszerűbb a pont. Ha leteszünk egyet, kinyitkozthatás, ha egymás fölé emelünk kettőt, felsorolás, ha pedig három egymást követi – akármit is gondolhatunk...

Az írás rajzokból alakult ki, és századunkra visszatért a jelek-

Horváth Janisz,
Császár Norbert,
Kalmár Dóra és
Tooth Gábor Andor

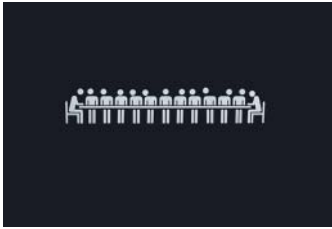
hez. Ezernyiféléét ismerünk. Már jellel váltak az érzékszerveink is: szem (látás), száj (beszéd), kéz (tapintás).

Jel, jeladás és közlés hasonló, egymástól némiképpen mégis eltérő dolgok, talán leginkább időbeli és tartalmi különbözőségük által.

A jel vagy jelzés egy adott helyen, helyzetben található emberi nyom, amelynek tájékoztató szerepe, üzenete akár egy szóban is kifejezhető. Például: vigyázz, tilos!

Ilyesféle intés lehetett az indián hadi ösvényeken a letört

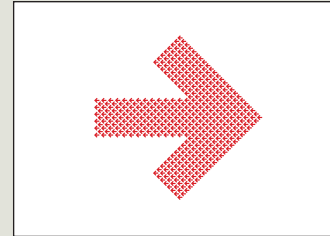
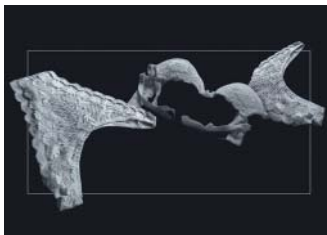
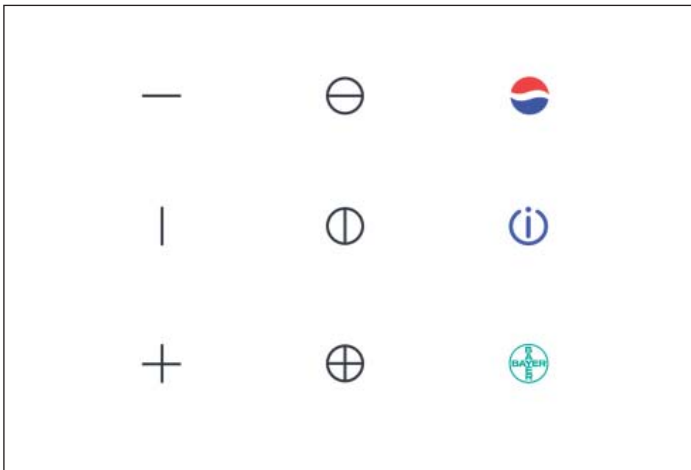

és egymáson keresztbe fektetett faág. Jeladásként – Fennimore Cooper népszerű világában maradván – a füstjel, mint látható, de mulandó üzenet csak időleges közlés a (többnyire képekben, írásban rögzített) megőrizhető és átörökíthető alkalmazásokhoz képest.

A vizuálisan észlelhető kódok fajtái máig használatosak. Az ókorban, a földközi-tengeri népek pajzsokkal tükörként villantották át üzeneteiket az egyik dombhátról a másikra. Ennek tökéletesített változata a tengeri hajózásban ma is hasz-

Narr Vanessa,
Serfőző Péter,
Saródy Eszter és
Murányi-Matza Teréz

Maczó Péter,
Farkas Anna,
Ligetfalvi Zsolt és
Figvár Levente

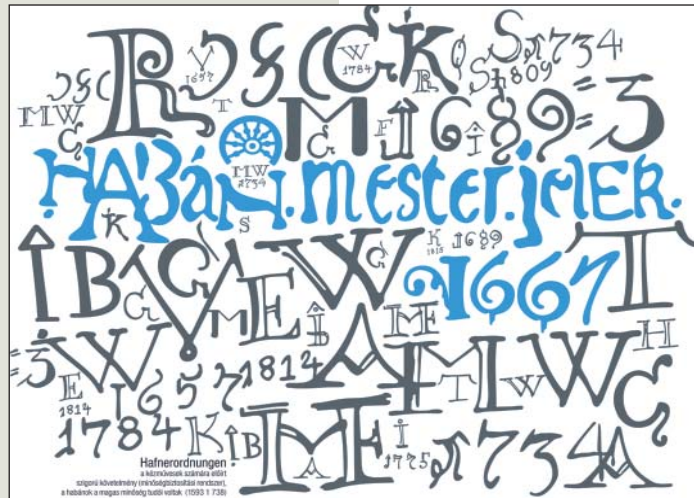

nálatos. Fényjeleiket reflektorreteszeléssel továbbítják. Ez a rendszer már a morzekód jelzéseivel működik.

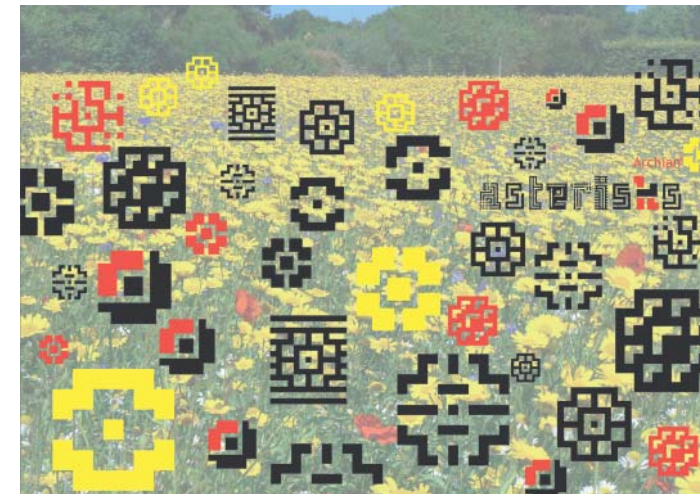
Szóhasználatunkban a kód a jelhez képest sajátos értelmezéssel egészül ki. Míg az utóbbi általánosan ismert, közérthető kifejezésként sokat használjuk, a kód alatt inkább speciális üzenetet értünk, sőt a kódolt jeleket egyenesen rejtett jelentésűnek tekintjük.

A jel – számunkra mulhatatlanul fontos valami. Jelet akarunk hagyni (és nem csak mi tipográfusok) és nem csak a fá-

Nagy Dániel,
Vincze Erika és
Egervári Réka

kon: szívecskét, áthúzott nyíllal, amely ugyan még most is láttható – de hol van már az a kapcsolat? Absztrakció: szív = szeretet, kereszt = halál? Még nem ennyire egyértelmű, bár a világ egybeolvad, az univerzális tipikussá válik, és a beszélt, írt nyelvek helyébe a vizuális kommunikáció ábrái kerülnek. Az utakon jelzőtáblák terelgetnek, a repülőtereken piktogramok tájékoztatnak és mobiljainkon a mondatok végére magunk biggyesztünk, viccesnek vélt, központozásból álló emoticonokat. Visszatérnénk tehát?

Graphien: a régi görögöknél egyként jelezte az írást és a rajzolást. Az írás nem egy csuklómozdulat, gondolatokat fejezünk ki vele. A jel olyan rajz, mely egész mondatokat mesél el egyetlen képben.

Bízom benne, jeleink egyszerűsége választ ad az élet bonyolultságára. Gondolataink tiszták, jelbeszédünk érthető. Bár ehhez a nézők fantáziájára is szükség lehet...

Az ember nem annyi, amennyi, hanem annyi, amennyi tőle kitelik – de ezt Örkény István mondta.

Szőnyi György,
Nádai Ferenc és
Schubert Péter

